

ЎРИНБОСАРЛАР

Партиямиз ёшларнинг сиёсий онглигини, назарий ва техника таълиқларини даражасини ошириш тўғрисида, коммунистик нурулини вазиёларини ҳақ қилишда уларнинг ролини кучайтириш тўғрисида доимо ғам-хўрлик қиламиз.

Социалистик инқилобий тузум йилнинг кўп қисmini иқтисодий меҳнат қилиши, пухта маълумот олиши учун кенг имкониятлар очиб берди. Ҳозирги кунда бизнинг мамлакатимизда, шу жумладан республика-мида ёшларнинг куч-гайратини, иқтисодий ташаббускорлигини жўш уриши учун ҳамма шароитлар яратилган. Ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш соҳасида катта ишлар қилинган ва қилинаётган бўлсада, айрим ёшларнинг ўз граждонлиги бурчларига виждонан муносабатда бўлмастликлари, меҳнатни менсимасликлари ҳақида ҳам сўз бўлмоқда. Бунинг устига бундай иллатларга кўпинча ҳар кимда ҳам бўладиган камчилик деб қаралаётгани айниқса но-ўриндир. Ёшлар орасидаги жамиятимизга ёт бўлган иллатларни тугатиш совет педагог-лари олдида турган жуда катта вазифадир. Чунки, совет ўқитувчиси меҳнатқашлар оммасининг маълумоти ва маданиятини ошириш учун курашда партиямизнинг мустақам таянчи. Унга болаларни тарбиялаш, кенс ахлоққа муносиб ўринбосарлар, коммунистикнинг ошанин жангчиларини тайёрлашдек муҳим вазифа-нишони тошпирилган.

Совет педагоги ҳақида гап борар экан, ҳар биримиз доҳий В. И. Лениннинг кўнглида доно сўзларини доимо эсда тутишимиз керак. «Бизда, — деган эди В. И. Ленин, — халқ ўқиб

тувчиси шундай юқори ўрнига қўйилмоғи керакки, у буржуа жамиятида ҳеч қачон бўндай ўринда турмаган, турмайдиган тура олмайди ҳам». Кишиларнинг маркс-ленинча дунёқарашини, бутун умри давомида амал қиладиган идеаллари, чукўр-этиқиди мактабдан бошлаб шаклланиши.

Кейинги вақтларда мактаблар бир неча бор қайта қурилганлиги мактаб ўқувчиларининг коммунистик дунёқарашини шакллантириш масалаларини аслида иккинчи ўринга суриб қўйди. Жамиятшунослик, тарих, география, адабиёт фанларининг роли маълум даражада

камситилди. Бунинг устига айрим ўқитувчилар ўз фанларини яхши билмайдилар, натижада дарслар паст савидада ўтказилади. Улар дарсликда ёзилган нарсалар билан чекланиб қолмоқдалар, фанларни ҳаётини қолмоқдалар билан боғламайдилар, кўп вақт болаларни қизиқтираётган масалаларни четлаб ўтқизиб қўйибди.

Ёшларни коммунистик руҳ

да тарбиялаш республика партия ташкилотининг доимо диққат марказида турди. Утган йилнинг сентябрь ойида бўлиб ўтган республика партия анжирининг мажлисида Ёшларга қол-вий-сиёсий тарбия беришни янада кучайтириш масалалари алоҳида муҳокама қилинди. Республика партия ақтияв мажлисининг қабул қилган қароридида ёшларга қолвий-сиёсий тарбия беришни кучайтиришнинг

конкрет чоралари белгилаб берилди. Республика партия ақтияв маҳаллий партия, комсомол ва халқ маорифи ташкилотлари олдида, айниқса ўқитувчилар олдида жуда катта вазифа қўйди. Ўқитишда ҳар бир ўқитувчининг олдида унинг қайси фандан мутахассис бўлишидан қатъи назар, камситилиб кетган фанларнинг кадрини кўтариш, ўқитган дарсларнинг савиясини юқори

ҳаёт мисолида, камтарлик, инсонпарварлик, олижаноблик, меҳнатсеварлик намуналарини кўрсатган доҳийимиз Владимир Ильич Ленин ҳаёти, Ватанимиз тарихи, жамиятимиз аъзоларининг ажойиб қаҳрамонликлари мисолида кўрсатиб бериш керак. Партиянинг ўқитувчилар олдида қўйган вазифаларига жавоб бериш учун даставвал ҳар бир педагог саботли, матонатли, сиёсий етук, пок, меҳнатқаш, камтар бўлиши ва ана шу фазилатларни ўз шогирдларига ҳам сингдириши керак.

Еш алоҳиди тарбиялаш ҳақида гап борганда ҳаммамиз учун ҳам Владимир Ильич Лениннинг ҳаёти ва фазилати энг муътабар ва ёрқин намунадир. Лениннинг ўзи Коммунистик партияни «Давримизнинг ақлидрони, виждони ва номуси» деб атаб эди. Бу ҳаққоний таъриф улуғ доҳийимизга ҳам тўла равишда тааллуқлидир.

Ленин муомалада ҳам юксак даражада маданият киши эди. У ҳар бир одамни жуда қадрлар, унга ҳурмат билан қарарди. Бирор айб қилиб қўйган кишини уришиб берав ва унга қилмишига яраша қаттиқ жазо бериб қўйилишини талаб қиларди. Ленин шундай вақтда ҳам ҳеч кимнинг дилини огритмас, инсонийлигини ерга урмас эди. Ҳар бир одамда унинг ўзи ҳам билмаган яхши фазилатларини дарҳол сеза билиш, уларни рўёга чиқаришда унга ҳар тарафлама кўмаклашиш доҳийининг ажойиб ҳислати эди. Кишини энг яхши ҳислат ва қўнғилларини янада кенг-кўриқлаштириш, уларнинг ақли, иродаси ва кучини зарур ишларга йўналтира билишини, у чинакам раҳбарга хос муҳим фазилат деб ҳисобларди ва бу соҳада ўн бошқаларга намуна кўрсатарди.

Владимир Ильич номини абадий барҳаёт қилган нарсани энг оддийлиги, инсонпарвар ва камтарлигидир. Шунинг учун ҳам кечатгина мактаб оқолинига қадам қўйган боладан тортиб академиккача, оддий ишчи ва деҳқондан тортиб инженер ва агротехниккача — ҳамма, ҳамма Лениндан ўрганган, таълим ва наълҳом олади.

Ҳар бир педагог ўз ўқувчиси Ватанга ҳақдор хизмат қилишга, коммунизм ғалабаси йўлида фидокорона меҳнат қилишга ўргатиши керак. Республикада Оқилхон Шарофутдинов, Мукаррам Қодинова, Аъзам Рустамов, Мазлум Асқарова каби қўллаб ошадилар ўқитувчилар бор. Уларнинг ҳаёт йили ёшларимизга нобрат бўла олади.

Инсондаги энг яхши фазилатлар даставвал меҳнатсеварлик, халққа яқинлиқ ва камтарликда намоён бўлади. Ҳар бир педагог ҳаққоний халқ хизматкори бўлиши учун ўзи тарбиялаётган, дарс бераётган шогирдининг бутун ҳаётини, севиначини жуда яхши билиши ва огир қўнларига ўз ўқувчисининг даражига малҳам бўлиши керак.

Мактабларда, ёшлар яшайдиган ва ишлайдиган жойларда таълим-тарбия ишларининг савиясини янада ошириш учун кенс алоҳиди ёшларнинг учрашувларини, тематик кечаларни тез-тез ўтказиб туриш керак. Ўқувчиларга чуқур билим бериш учун ота-онанинг мактаб билан алоқасини янада мустахкамлаш зарур. Токи, ота-она бола тарбиясига педагог билан баравар жавобдор бўлсин, ўқитувчи ҳам ўз устиди тинмай ишлаши, марксизм-ленинизм асосларини янада чуқурроқ ўрганиши керак. Шундангина ҳар бир тарбиячи партия ва ҳукуматнинг юксак ишончини оқлай олади.

А. РАЗЗОКОВ,
тарих фанлари кандидати,
доцент.

Идеология ва ҳаёт

ЛЕКТОР

Хар ким ҳам кўпчилиги олдида қизиқ гапни аслаб гапириб кўрсатишчи кўпчилиги одамларнинг салобати босиб, гап-гапига ювушмай қолди. Киши, лекторлар бунинг қандай етиб кетишарини? Ахир ҳар гап ҳам нотавон одамлар билан учрашди. Устига-устига, кўпчилиги саволлар тушиб қолса, ким қилишди? Довдираб қолди турган гап-ку.

Фарғона области партия комитетининг штатсиз лектори Зокирқон апа Ботиров бу мулоҳазага қўншамди.

— Яхши таянчларинг келган лекторга тема дорансда кўтилмаган савол тушмайди. Лектор лекторга осон тутиб бўлмайди. Одамларни ўз оғизига қарата билиш, ҳар қандай саволга жавоб топиб бера олиш осон эмас. Зотан, лекторлик ҳам бир санъат. Унинг ҳам сирасири кўп. Шу санъатини ағалламаган одамнинг кўпчилиги олдида додираб қолдиш турган гап. Чарқатчи эмас-ку, мана сал кам чорасиридан бери одамлар олдида қизиқ лекция ўқибатган бўлсам, бир марта бери саволга жавоб топиб бера олмай қолганимиз асло олмайман. Лектор аудиторияни — лекция аштитини келган одамларни ҳурмат қилса, масъулият сезиб яхши таянчларини кўрсатса, одамларнинг лекция аштитини учун ажратган ғимматли вақтининг қадрига етса, ҳурмат топиб беради. Кам бўлмайди.

Зокир Зокирқон апа билан биринчи марта учрашиб турмушим. Катта бу одамнинг лекциясида ҳам бўлган эмасан. Бу одам ҳақида деярли ҳеч нарса билмайман. Фақат области «Билим» жамиятидаги бир танишим унга шундай халқароликка берган.

— Ботиров баъисоли лекторлик учун тутилган. Ҳеч нарсасига қарамай, олти соатча лекция ўқиб олади. Умуман лекция вақтида қўзғоғи қарамайди. Мана, ўш йилдаги лекция билан рус тилида ҳам лекция ўқиб келган. Лекциясини аштитиб ўқиб, беихтиёр тугма таланти деганларни шу бўлса керак, дейсан. Лекторлик санъатини шу яна сув қилиб қилиб юборган. Ўш Андиқондан, Ербошилдан, Ота-ондан етим қилиб, болалар унда катта бўлган. Олдин педтехникумни, кейин Тошкентдаги педтехникутти тасомалаган. 1942 йилда урушдан қадор бўлиб қайтгандан бери ўқитувчилар билан бирга, лекторлик ҳам қилиб келди. Шу йиллар ичиди қанча лекция ўқидининг... Анови кўни қўмчу қилиб кўрсак бир йилда юзтадан кам бўлмас экан. Ҳар йили юз жойда лекция ўқиб қўнганми.

Зокирқон апа билан учрашганимизга ҳали ҳеч қанча вақт бўлмади, унинг дилшад, гапга чечан одамнинг кўрүнб қолди. Лекция шалдурушлар эмас, топиб ўқиб қўнган гапидир. Шу жиҳатдан гапга чечан. Кейин нима демократиянинг дарров севал қилди. Бир сўз билан айтганда — суботиник.

Кўпчилик чойқолаверди бир пилла чой устиди лекция ўқилган, — дедан Зокирқон апа, — негадир шунақа ўқинган ҳамма вақтлардан етиб сезилган. Фақатларнинг қаймоғи тилимга қўнлиб келмади. Ал-валани бунинг савобиини ўзини ҳам билсамай юрдим. Кейин билсам чойқолаверди лекция савол-жавобли суботига айланиб кетаркан. Одамларнинг юрагига дарров йўл топиб олганларимиз. Ҳозир қандад лекция ўқинмай, азал аудитория-

ни — одамларнинг диққатини мағини темирини тортигандай, ўзини тортиб олам. Кейин тобора қизиқарили фақатларга кўпроқ ўқиб бераман. Рақамларини таққослаб тилига киритаман. Уринини топиб, маълумлардан ҳам фойдаланаман. Руданини, Навоий, Саъдий, Жомий сингари донолар бисотидан намуналар келтираман. Бу драматик моментларда ҳар бир сўз лекциянинг таъсирини ўш чандон ошириб юборарди.

Бунинг ақлида бўлиб ўтган бир нўқа ҳам тасвирлайди. Гап бўндай Ботиров ёз ойларида шаҳар боғида халқаро ақволдан «Халқ ақилликлари» деган темада русча лекция ўқиб борган экан. Кўз келди бег ёнлибди-ку. Ботировнинг «Халқ ақилликлари» ўрганиб қолганлар ташвишга тушиб қолди. Энди лекцияни қандай ўқитса бўлади? Тошкентдаги Марказий лекторлик бўлса бошқа гап эди. Ботировдан бир оғиз ятмоси қилишга лекция давом олганлар... Нўҳот, лекторларлар масъулиятини бунинг йилини топилибди. Ўқинган бери Ботиров шаҳардаги қариялар чойқолаверди «Халқ ақилликлари» давом эттирилди.

Суботиникнинг саволга тутаман: — Боя лекторлик ҳам бир санъат, унинг ҳам сирасири кўп, дедингиз. Шу санъат сирларини айтиб бера олайсизми? — Йоним билан. Мен сизга юрагимда бориин айтсам, лектор ҳар қанча билимдон бўлса ҳам, бошқа лекторларнинг лекциясини тинглаб туриши керак. Бунинг ўш санъатини ошира олмайдиган. Кунда йўл қўйиб келатган камчиликларини ўзинингга кўрүнб қолди. Кейин ҳаммасингиздан лекцияни таъсирчан қилишини яхши йўллари ўрганасан. Мен биринча шу билан чегараланмаман. Ўш, ўш келатган лекторларнинг лекциями олиб кираман. Кейин улар лекцияни муҳокама қилишди. Ўш мулоҳазаларини айттишди. Бундан ташқари, лекцияни эриш ўқиб билиш керак. Бунинг учун эса гаплари-

нигиз ишочили бўлиши, юракдан чиқибди керак. Қиратқонли, харфқурлик, қоқоалардан ташқари чина олмаслик фирингизини ўтмаслаштириш, сиздан одамларнинг илҳосини қайтарди. Лекторнинг яна бир нозик томонини шундан, илҳоси борича одамларни қизиқтирган ҳар бир янгиликдан хабардор бўлишини керак. Бунинг лекторлик қилиш мумини эмас. Шунга йўл қўйсизми? Ў бир нўқа-бир кун сизини шарманда қилиб қўйди. Худди ўш-эна хабарча қолган янгилик ўзинингизга кўтилмаган савол бўлиб тушди.

— Бунга йўл қўймаслик учун нима қиласиз? — Менинг бир қанча дафтар ва дафтарчаларим бор. Масалан, мамлакатнинг ички ақволига, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати билан, капиталистик мамлакатлардаги ақволига доир алоҳида-алоҳида тутилган дафтарларим бор. Мен уларга ҳар кун янги воқеалар, фақатлар, рақамлар, ТАСС ва чег ақворотларини қисқа, дунда қилиб, мухтасар ва ён бераман. Булардан ташқари, энг йирик капиталистик мамлакатларнинг ривожланиш динамикасини доир ва дунда ақволининг ўсиш ва камийишга доир фақатлар ён бериладиган дафтарчаларим бор. Улар ҳар бир лекцияга тайёроланган бўлиб жуда ақволига.

Лектор Ботиров ҳамма муҳим воқеаларни қандай қамраб, ўзаштириб қўлади, дерсан. У бу ишни ҳам маълум бир системага тушириб олган. Масалан, ўш кунини Москва ва Тошкентдан бериладиган сўнги ақворотини эшитайи илҳоси йўқ. «Правда», «Известия», «Комсомольская правда», «Совет Узбекистони» ва «Международная жизнь», «Новое время» сингари журналларини ўқини қанда қилмайди. Зокирқон апа области гап-гапларининг ҳар бир сонини ҳам кўзатиб боради. Бунинг ҳеч мумини эмас, оламнинг нартиг чина-сидиғи юрдадан хабарин бўлса-ку, областа нима гап, билмасанг бу ҳам яхши эмас, дейди у.

Ботировнинг лекторлик талантини ҳақида гап кетганда унинг яна бир иш услуби ҳақида ҳам гапирмай бўлмайди. У лекция ўқитгани бориш олдиндан қайси қорхона ёки қолхога борадиган бўлса, аввал ўша қорхонанинг ақволи билан танишиб олади. Ишлаб чиқариш илгорлари билан учрашди. Вақт ақриб сохбатлашди. Айрим камчиликларини кўз астига олиб қўйди. Бир сўз билан айтганда, коммунистик маҳаллий фанга энг бўлади. Лекция вақтида эса ана шу фақатларни ишлатиб кетди. Ботировнинг фирқачи, лекция охирида тингловчилар олдида вазифа кўн билмаслик лекторнинг энг катта камчилиги. У ҳар гап лекцияда айтилган гапларидан келиб чиқиб, тингловчилар олдида яна ҳам лҳосириқ ишлагга, Ватанимиз қудратини оширишга қордовчи вазифа кўн олади.

Шу билан бирга, у одатда, лекция бўладиган жойга олдинроқ боради. Вақтларинг нағиларин билан танишади, сохбатлашади. Кейин яқин уртада халқаро ақволи ҳақида лекция бўлган бўлмаганини ериштирибди. Ўш, лекциянинг нумаси ёнқилини сўради. Кейин нима тўлиқ бўлган, нима қанотланган, — билиб олади. Шуни эътиборга олиб, лекция вақтида ўша масалаларни ҳам тўлдириб кетди.

Области «Билим» жамиятининг ақволи, области партия комитетининг штатсиз лектори, Ўзбекистон Фарғона педагогика институтини ўқитувчиси Зокир Ботировнинг лекция тематикаси Ўшдан йилга келганга бориши. У ҳозир «Узбекистон Шарқда социализм маънаси», «Револуция Кудла социализм кўриш йўлида» «Дий доим бўлганми?», «Мустақилликнинг қўнлиги ва миллий оқолини учун юрагини кучайтириш», «Совет халқи коммунизм кўриш учун курашда», «Ленин — халқларнинг улуғ доҳийси» сингари темаларда лекция ўқинибди. Ҳар кимнинг талантини ҳар хил соҳада ярқ етиб кўрнатиб деганларидек, Зокирқон ақанин ҳам талантини лекторликда, ҳақиқат уруғини соғинада ярираб кўрнатибди. Шундан, ҳақтдан ўш ўринини топа олгандин, одамларга хизмат қилаётганидан беҳад хурсанд.

М. МАНСУРОВ,
«Совет Узбекистони» мухбири.

НАВОИЯ химия комбинатининг меҳнатқашлари Москва ва Ленинград саноат қорхоналарини коллективларнинг металл ҳамда бошқа материаллар топиб бўйича бошлаган ташаббусларини қизгин қўллаб-қувватламоқдалар. Чапдаги суратда: комбинатнинг старший аппаратчиси Абдор Жабборов. У машина қувватидан тўғри фойдаланиб, ҳар сменада планга қўншима махсулот тайёрлашга муваффақ бўлган. Унгадаги суратда Термиз шахридаги 165-қурилиш трестини биринчи бошқармасининг илгор бинакорларидан В. Худощин ва Н. Сайалини ўртақларини кўриб турибсиз.

В. Сироткин ва А. Тўраев
фотолари.

Халқаролик
ЖВБ

МЕҲНОМЛАРГА ҲУРМАТСИЗЛИК

Республикамиз пойтахти — Тошкентда меҳмонхоналар сон кўпайиб борапти. «Тошкент», «Шарк» меҳмонхоналарида меҳмонларнинг маданият ҳорқини қиқаришлари учун ҳамма кўнлиларини муҳайб. Бу кўнчили ҳол, алоҳида.

Бирок, айрим меҳмонхоналарда меҳмонларни кўтиб олиш, меҳлаштириш, маданият-маиший хизмат кўрсатиш, кўзатиб кўнлида жиддий нўсонларга йўл қўнмайди. Кўнчили меҳмонхоналарда бориб ной билан таъминлашларини илҳоси қилсангиз, «Ной йўл» деган жавоб олсан. Ваҳолонки, меҳмонхона маъмурий ҳо-диллари ўш ошма-огайларини, таъинишларини кўз олдиндаги ной билан таъминлайдилар. Бундай ачинари ақволи «Узбекистон», «Зарфшон» меҳмонхоналарига кўпроқ руи бераётганининг гувоҳи бўлади.

Тартибсизликни қачон чег қўнлади? Бунга раёнидаги 2-«Пискент» совхоз меҳнатқашларидан олганга шикоят хатига кўнлиб доилан эди. Редакция катини Тошкент шаҳри ки-нои комитети Коммунал қорхоналар бошқармасига юбориб, келтирилган фақатларни текширишни, меҳмонларга ҳураматсизлик қилётган айрим ҳодимларни тартибга қайиришни сўради. Олинган жавобда кўнлидагилар хабар қилишди.

Текиришда меҳнатқашларнинг шикоят хатига келтирилган фақатлар тўла тасдиқланди. Текшириш лҳоси «Узбекистон» ва «Зарфшон» меҳмонхоналари коллективларининг йилишда муҳокама қилинди. Меҳмонларни ной билан таъминламагани, улар билан нўпол муомалада бўлгани учун навобтин администраторлар Аъзамов ҳамда Умаровга ви-говор берилди. Меҳмонларга маданият-маиший хизмат кўрсатишни яхши-лашга қаратилган тадбирлар белги-ланди.

САМАРҚАНД. («Совет Узбекистони» мухбири). Шу кўнларда Самарқанд областидаги район ва шаҳар партия ташкилотларининг конференциялари бўлиб ўтди. Конференция делегатлари партия комитетларининг ҳисобот доҳилларини ўш ақтиявлик ва уқоқилини билан муҳокама қилмоқдалар. Кўнла киритилган муваффақиятларни таъинлаб ўтиш билан камчиликлари-ни таъинд ва ўш-ўзини таъинд широри остида очиб ташламоқдалар.

Каттақўрғон району утган қишлоқ хўжалиқ ишларини дуруст ақуладди. Район пахтақорларни ўш вазифаларини шарф билан адо этдилар. Йилик пахта тайёрлаш планини 116 процент бажариб, гектаридан салкам 25 центнердан хирмон кўтардилар. Район партия конференциясининг делегатлари маъмур иқомият ва резервлардан ўрнли фойдаланганда районда ҳосилдорлигини бундан ҳам ошириш муминлигини таъинидилар. Бу рай-онда йирик пахтақор «Чимбойбоб», Ленин қомли қолхоқлар гектаридан 29-30 центнердан эиқроқ ҳосил етиштиратганлари ҳолда, ери, суви, иш-чи кучи ва бошқа шароитлари бир хил бўлган «Правда», «Октябрь», «Энгелс» қомли қолхоқларда ҳосил 20-22 центнердан ошмапти. Мана шу кўнлилар ва кам ҳосили бригадалардан ҳисобга район ўтган йили кўнчили бир неча миң тонна пахта харид қилиш мумини эди.

Ургут району партия конференциясида сўзга чиққан делегатлар маданият-маиший хизмат кўрсатиш, қишлоқларни электрлаштириш ва ободон-лаштириш ҳақида муфассал тўхтадилар. Районда ўтган йили ҳар гекта-ридан пландаги 9 центнер ўрнига 15 центнердан қуруқ тамаки барги олин-ди. Бу рекорд ҳосилдир. Районда қолхоқларнинг экономикаси тамакидан қуноқ ҳосил олиш ҳисобига кўтарилганда, қўнлиларнинг маблағлари қилмоқда ва бўлимас фонди ошмоқда. Район хўжалиқларини шу соҳадан бунутур 21 миллион сўм даромад олди. Қолхоқларнинг экономикасида катта ўзгариш бўлган-ку, ленин кўнчили жойларда тузувқор маданият-маиший бинамол қурилмопти. Айрим қолхоқларда ҳаммом, қўнлар йўқ. Тамакидан йил сайин юқори ҳосил олиб келатган Максим Горький қомли, Жаҳон номли, Қилин қомли қолхоқларнинг кўнчили қишлоқларни электр-лаштиришга. Конференция делегатлари бу мулоҳазаларни ақтириш билан раёнининг яқин оқтида маданият-маиший, тарбиявий ишларни ақ-шалаш, меҳнатқашларнинг ўсиб бораётган талабларини қондириш вазифаларини қўнлилар. Қолхоқларнинг бўлимас фондири қишлоқдан на-благлардан тўғри фойдаланишни энг муҳим вазифа қилиб таъинлаб ў-тидилар.

Самарқанд району партия конференциясида савоботилик, Галлоабрайон партия конференцияси дои хўжалиқини ривожлантириш, Булуғур ва Пайкент району партия конференцияларида пахта ҳосилдорлигини оши-риш тадбирлари делегатларнинг диққат марказида бўлди. Булуғур рай-онда ҳосилнинг пастлиги устига ўтган йили Ленин қомли, Қилин қомли қолхоқлар ва 59 бригада пахта тайёрлаш планини бажармади. Шу хўжа-лиқлар ва бригадалар ҳисобидан район 2200 тонна «оқ олтин» хирмонга тўқмомай қолди. Конференция делегати «Октябрь» қолхоқларнинг раиси Нормамат Эсонмурдиев, «Правда» қолхоқларнинг раиси Н. Шоҳқўраев ва бошқа делегатлар қолхоқ, ҳосилдорлигини намлик сабабларини ўш сўзларида айтиб ўтидилар.

— Қолхоқимиз 3 миллион сўм даромад қилди деди, — делегат Эсон Мурдиев, — ленин қишлоқларимиз унча обод эмас. Маданият-маиший қишлоқларга ажратилган маблағлардан етарли фойдаланмай келамиз. Чунки қишлоқ материаллари тегишли ташкилотлар томонидан етказиб берилмапти. Хал элентр чироклари порламаган қишлоқларимиз бор. Ўтган конференцияда ҳам худди шу ҳақида гапирган эдик. Аммо натижа бўлмади. Район маркази ва қишлоқларини қўнламоқдаларнинг ҳам эъти-бордан четда қолди.

Хатирчи ва Нарпай району партия конференцияларида сўзлаган кўнчи-лик делегатлар ҳаётини масалаларни кўтариб қиқарди. Бошлангич партия ташкилотларига таъини иш кўриш, хўжалиқлардаги ички иқомият ва резервалардан мумини қадар унумли фойдаланиш, надрларни тайлаш ва тарбиялашга доир масалалар юзасидан жиддий мулоҳазалар бўлди. Делегатлар район партия комитетининг яқин саставлари олдида бир наҳча муҳим сиёсий ва хўжалиқ вазифаларини қўнлилар.

Л. ЭРГАШЕВ.

ЯНГИ ШАРОИТ, ЯНГИ ТАЛАБЛАР

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ ТЕМАСИДА

Бизнинг район Тошкентнинг йирик саноат районларидан бири ҳисобланади. Ҳозир бу ерда пойтахт саноати қорхоналари умумий махсулотининг 20 процентидан кўпроғи ишлаб чиқаришмоқда. Тошкент тўқимачилик, комбинати, «Таштөкмаши» каби қорхоналарнинг доғи Иттифодкамиз эмас, балки дунёнинг кўп мамлакатларига ҳам таралган.

Етти йиллик саноат қорхоналари, коллективлари зафар билан ақуладилар. Қорхона меҳнатқашлари шонли партиямиз XXIII съезди шарофига социалистик мусобака байроғини баян қилибди. 1965 йил планини муваффақият билан адо этдилар. Пландан ташқари етти йилликнинг охирида 2,5 миллион сўмдан ортиқ махсулот ишлаб чиқаришди. Бу ютуқларини янада кўпайтириш учун, ишлаб чиқаришга баракали таъсир кўрсатиш, умуман саноатга раҳбарликни янада яхшилаш учун маҳаллий Советлар йилларига эътибор бериш лозим? КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумидан сўнг бу масала барча маҳаллий Советлар қатори бизнинг район иқроия комитети учун гоат муҳим ва биринчи дара-жали аҳамият касб этди. Бу соҳадаги дастлабки тажрибалар ўртага ташланса, чигал ва мураккаб масалалар коллектив ақли билан ҳал этилса умум ишчимизга катта наф бўлар эди.

Биз ўш ишчимизда маълумга кўпроқ эъти-бор бераётимиз? Маълумки, партиямиз Марказий Комитети сентябрь Пленуми қарорларини саноат қорхоналари учун қатъи-маъқул қилиб берди. Қорхона маъмурия-тининг роли беқисс оширилди. Ишлаб чи-

қаришни бошқариш, ташкил этишга онд кўп масалалар бевосита қорхонада ҳал этила-ди. Шу билан бирга маҳаллий Советларга таъинли қилинган масалалар ҳам бор. Ишлаб чиқариш сўратини ошириш, махсулот сифатини кўтариш, ишчиларнинг меҳнат широктини ақшллаш, меҳнатқашлар учун маданият-маиший ва медицина хизматини тобора яхшилаш ва бошқа қатор муҳим масалалар шулар жумласидандир.

Маҳаллий Совет депутатини ишлаганан бир-орта қорхона йўқ. Гап улар кучидан тўғри фойдалана билмасди, доимий комиссиялар фаолиятини кучайтириш, кенг оммани Советлар ишига тобора кўпроқ жалб этишда.

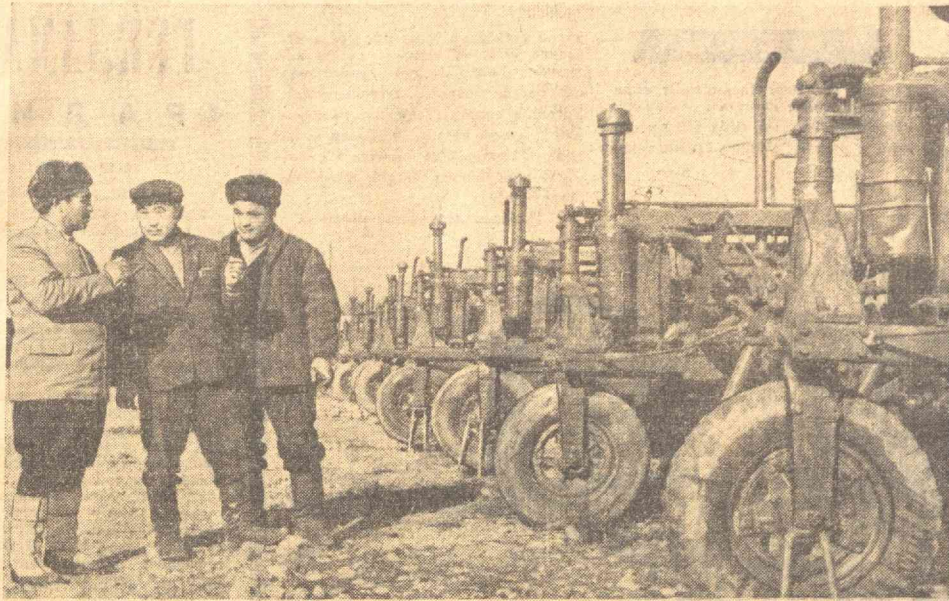
Меҳнатқашлар ҳақида ғамхўрлик қилиш, меҳнат шароитини яхшилаш, ишчиларнинг ердамида мед олишини қўнлидагидек уюш-тириш, маиший хизмат маданиятини оши-риш меҳнатга барака ва самара киритувчи муҳим омиллардандир. Ўтган йили ана шу мақсадга қаратилган бир қанча тадбирлар район Совети сессияси ва иқроком мажли-слиларида қўрилиб, қорхоналарда амалга оширилди. Жумладан, сессияда «Район қорхоналарида меҳнат шароитини янада яхшилаш» деган масала

УЧИНЧИ БАҲОР

ТҒИТЕПА. (ЎзТАГ). Ўрта Чирчиқ районидagi В. Николаева-Терешкова номи колхозда Ҳаким Сайдиғозиев бошчилигида қишлоқ механизациялашган эвено учинчи баҳорни кутиб олмоқда. Бу йил ана шу илгор деҳқонларнинг режалари қандай?

— Биз қўламга экинча тайёргарлик ишларини ҳозирдаёқ батамом тугалладик, — деди эвено бошлиғи. — 38 гектар ер чуқур шудор қилиниб, ҳар гектар ерга 10 тоннадан ўғит солинди. Сугорчи шохобчалари тўла тайёр қилиб қўйилди, экин агрегатларининг ҳаммаси ремонтдан чиқарилди. Биз пахта теримини оdatлагидан бир ой олдин тамомлаганимизни қўламга яхши тайёргарлик қўришга ёрдам берди.

Ҳаким Сайдиғозиев бошлиқ комплекс механизациялашган эвено янги беш йилликнинг биринчи йилида гектар бошига 35 центнердан ҳосил етиштириш, пахта етиштириш учун бўладиган харажатларни 15 процент камайтириш мақсадини ўз олдига қўйди.

Ўрта Чирчиқ районидagi Охунбобоев номи колхознинг меҳнатсевар механизаторлари техникани қўламга тахт қилиб қўйдилар. 35 универсал, 20 та сеялка ва ҳайдов тракторлари барвақт ремонт қилиб қўйилди. Юқоридаги суратда (чапдан) участка механиги З. Рўзиматов, инженер П. А. Тян ва механик Ш. Раҳимов ўроқлар ремонтдан чиқарилган машиналарни кўздан кечираётirlар.

МЕҲНАТИМИЗ МЕВАСИ

Ҳозир ҳар бир хўжаликда қишлоқ ишлар ва ериштирилган муваффақиятларга яқин асалоқда. Қишлоқ меҳнатқиллари эриштирилган ютқуларга баҳо бера эканлар, умумий кўрсаткичлар билан қаноатланиб қолаётганлари йўқ, уни галдаги вазифалар ва талаблар нуктадан назардан атоқилган аналитик қилмоқдалар. Ўтган даврда ишда йўл қўйилган қамчиликлар ва унинг сабаблари танқидий назардан ўтказилмоқда.

Деҳқонлар партияси XXII съездининг муносиб кутиб олган учини муносабатини кең қизиқтириб, янги марраларни ағаллаш пайидан бўлмоқдалар. Улар дол етиштиришни кўпайтириш мақсадига кузги дол экинчи планини ошириб адо этилди. 860 минг гектардан ортиқ лалми ерларга бугдой ва арпа экилди. Шу нарса қувончлики, энг қимматли озиқ-овқат маҳсулотини бўлган бугдойнинг майдонини кеңайди ва саломғи анча кўйилди.

Область ва район қишлоқ хўжалик бошқармаларининг мутахассислари ўтказган текширишдан маълум бўлишича, асосий галлакор об-ластлар бўлган Самарқанд, Сирдарё ва Тошкент об-ластларида кузги галла экинчи муносиб ҳозирининг ўзидек 2-3 талдан бағр чиқарган. Бироқ, Қашқадарё ва Сурхондарё об-ластларининг кўпчилиги хўжаликларидида кузги галланинг ақволи таъминланган. Бу ерларда тупроқда бутунлай нам йўқ. Шу тубайли ҳозир экинчи сугорилишни кеңг тарқатиш ҳосили. Бу таъбир галладан мўл ҳосил олиш имконини беради.

Ҳозирги вақтда кузги галла парвариш қилиш ва янги вақтда баҳорини дол экинчи тайёргарлик қўриш энг муҳим вазифалардан биридир. Мўл ҳосилга ҳудуд шу кунларда, пухта замин яратиб ҳақида қам-хўрлик қилиш даркор.

Баҳорда дол экиладиган ерларни ўз вақтида ва юқори сифатли қилиб тайёрлашга алоҳида эътибор бериш лозим. Баҳорда дол экиладиган ерлар кузда шудор қилинган бўлса, унинг чимкирқилли плуглар билан 25-27 сантиметр чуқурликда ҳайдаш ва бороналаш керак. Кўп йиллик бегона ўтлар бўлмаган ерларда ва қучақ шамол эслаган зонада ерин чимкирқариса плуглар билан ҳайдаш мумкин. Галла майдонлари паст-баландликлардан, тоғ-олди зонасидан иборат бўлган хўжаликларда баҳорда дол экиладиган ерга ҳайдаш олдинда гектарига 10-12 тоннадан гўн-

ни 40-50 килограмм фосфорга аралаштириб солиш яхши фойда беради.

Баҳорини дол экиш вақтида сифатли экин дол етиштиришнинг кўпайтиришини муҳим шартлардан биридир. Бунинг учун январь ва февраль ойларида экинлар додан март ва апрель ойларда экиладиган нисбатан икки баравар кўп ҳосил олиниши. Шу мақсадда ҳайдов тракторлари, дол сеялкалари, плуглар, дискалар ва энг-заг бороналар ҳамда баҳорини дол экишда иштирокчиларнинг бошқа ети техникаларни ремонт қилиш ва тайёрлашни тезроқ тугаллаш керак.

Шундай бўлгани ҳолда айрим об-ластларда ҳайдов тракторларини ремонт қилиш суст борапти. Масалан, асосий галлакор об-ластлар бўлган Самарқанд об-ластидида техникани тайёрлаш топшириғи 80 процент, Қашқадарё об-ластидида эсатини 67 процент бажарилган, ҳолос. Бороналарни тайёрлаш ниҳоятда пайсалга солиноқда, кўп жойларда унинг аҳамиятига етарли баҳо берилмапти. Ваҳоланки, бу қишлоқ хўжалик асосини кузги галлани эрта баҳорда бороналаш учун жуда зарурдир.

Баҳорини дол экин ва кузги галлани бороналашга тайёргарлик қўришда энг йиллик галлакор об-ласт бўлган Сирдарё об-ластининг хўжаликлари ва механизаторлари яхши намуна кўрсатмоқдалар. Улар ҳайдов тракторларини ремонт қилиш планини ошириб адо этилди. Плуглар, дол сеялкалари ва бошқа ҳул техника асосан тайёрлаб қўйилди.

Республикамизнинг колхоз ва совхозларида бу йил баҳорда қарийб 200 минг гектар ерга дол экин қилиниши лозим. Бу — муҳим ва мураккаб вазифа. Уни ҳар қандай қилиб бўлса ҳам муваффақиятли бажариш зарур. Баҳорини дол экин шартини муваффақиятли бажаришга пайсалга солиноқда, кўп жойларда унинг аҳамиятига етарли баҳо берилмапти. Ваҳоланки, бу қишлоқ хўжалик асосини кузги галлани эрта баҳорда бороналаш учун жуда зарурдир.

Я. ЛОБЗОВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги дол ва озуқа экинлар бошқармаси бошлиғининг ўринбосари.

Сиз пастдаги суратда Юқори Чирчиқ районидagi «Ленинский путь» колхозининг илгор механизатори Жума Ражабовни кўриб турибсиз. Унинг диққат-этибори тракторни қўламга барвақт ва сифатли тайёрлашга қаратилган.

И. Глауберзон фотолари.

О Л М А Х И К О Я

Кондуктор бўлиманки, шу келли танийман. Унинг қалин қошлари ҳам тоғ қўқиларидаги қор каби оқариб кетган. Тишлари ҳам онда-сонда қолган. Аммо уни ҳеч қачон ўлди-жўлда қўрмаганман: баъзан қилиш-қировли кун демай, биринчи трамвайга илинади, баъзан эса, охириги трамвайга зўрға етади. Яна қўли бўш юрмайди. Ҳеч бўлмаса, оқ сурп рўмолига нимандир туғиб олади.

Ҳайрон бўлман, нега бу одам муқиллаб қолса ҳам, ўзини шунчалик тетик тутишга уринади? Нега бу одам қариган чоғида булча безовта? Қайга боради-ю, қайдан келади?

Агар ҳозир у қўлидаги оғир пақир билан трамвайга етай деб ҳаллослаб келмаса, бу гаплар эҳтимол менинг ҳаблимга келмаган бўларди. Чолин кўрдим-у, қўзғолай деб турган трамвайнинг тўхтатиш учун кўнгирак тутмасини босдим. Трамвай тўхтади. Чолиннинг қўлидаги пақирини олдим. Чол дуо қилиб, очик ойна томонга бориб ўтирди. Салқин бўлишга қарамай, ёнидан дастурмолини олди-да елини бошлади:

— Трамвайнингга илинай, деб пишиб кетдим, болам.

— Бой отажон-е, бу бўлмаса, бошқасига чиқардингиз-да. — Усти оқ рўмол билан боғланган меваги пақирини олдиға олиб бориб қўярканман, дедим ачиниб.

— Бўлмайди-да, болам, бўлмайди. Эрта билан борганинг хосияти бошқа.

— Бозоргами?

— Нима дединг, бозорга дедингми? — чол бирден ўзгариб кетди. Юзини артатган дастурмоли тиззасига тушди. Оббо, уни ҳафа қилганга ўхшайман-ку. Шунча вақт ҳампаг бўлмай туриб, қалтис сўз айтиб қўганимдан лабимни тишлаб қолдим. Олдиға бориб, тўғрисидаги бўш ўриндиқа ўра-дан да-уз сўрадим. Чол эса, «сени қара-я» дегандек келлини сарак-сарак қилиб қўйди-ю, аммо ҳеч нарса демади. Соқилини туталлағича пақирга тикилиб қолди. Бу орада трамвай ҳам тўхтади. Иккинчи одам чиқди. Улар чолга салом беришди. Чол кўзи билан алик олди-да, яна ўйчан бокиб кетаредир. Мен нима қилияларин билмай ўша яқинроқ сурдим.

— Хафа бўлмаг, отажон. Уйламай-нетмай...

Чол бир зум кўзларини юмиб, ажин босган пешанаси аралаш юзини ишқалади. У шундай ҳўрсиндики, юрагини қажиб ётган алланарса ташқерига сизиб чиқкандек бўлди.

— Бу олмапарини невараларимга олиб кетаяман... Невараларимга... Ўша неваралар асидида меники бўлиши керак эди, меники! — Унинг кўзларида ёш қалқиди, — пешанам, пешанам... Отамдан ёлғиз ўғил бўлганимга яраша, нима қилардимки, қатор-қатор ўғил-қизининг отаси бўлсем! Нима қилардимки, мен ҳам одамлар қатори

элу юртга ош берсам! Ҳаммасини бир кечада ўғирлатганим, бир кечада! Ёлғиз фарзандим, кўзимнинг оқу қорасини эртага тўй дейдиган кунни урушга жўнатдим. Тўй-тўйда, келин шўрлик, келинлик гўшангасига кирмай қолиб кетди. Укинчи ичимда қолди, болам. Нима ҳам қилардим. Ҳаммаёнинг бошига тушган бўлса бу иш. Ўғлимдан кетма-кет келиб турган хатлар юрак бости бўларди. Ҳар хатимда мен ҳам, ой бориб омон кел, душманини енгиб келгин, деб дуо қилардим... Душман енгилди-ю, аммо ўғлим қайтма келмади. Қон-қон йиғилди. Турмуш кўрмий бева қолган қиз шўрлик ҳам узок йиғилди. Қўй деганимизга қарамай, икки йилча қорғага беланиб юрди.

Илоҳимиз қанча эди, бўтам. Эрталабки саломини кўрмаган келинимизга оқ фотиҳа беришга мажбур эдик. Икки оғвини тираб олса ҳам отанаси уни узатди. Болам, шу қарнай-сурнай менинг уйимда бўлиши керак эди. Ер-ерини одамлар менинг уйимга айтиб келишлари керак эди. Шунга ҳам уруш раво кўрмедим. Орауларимни ер билан яқсон қилиб кетди...

...Келиним бечора мени унутмади. Ўз отасининг уйига боргандек бориб-келиб туради. Барака топқур ҳар кун, кун-ора болаларини юборади. Мен ҳам уларга ўрганиб қолганман. Худди шунлар билан тирикдирман. Юрсам ҳам, турсам ҳам набираларимни ўйлайман. Пичагина ерим бор. Баҳор келди, дегунча йўқ ердаги нарсаларни экиб ташлайман. Озми-кўлими шуларнинг оғзи тегсин дейман. Келиб таллашиб-тортишиб оё кетишди. Мен бўлсам булардан баҳра оламан. Баъзида уларни уйлариға қузатган, ўғлим эсимга тушади-ю, яна тонг билан, кўнглим тафтинки босиш учун топан-тўганимни кўтариб, уларни қисқа жўнайман. Невараларимнинг қопиб юрганини кўрсам бўлгани, белинга қузат, кирди-қўйди. Эҳ, болам-е, қариган чоғингда болаларинг бува деганини эшитмасанг, набираларинг соқолларининг ўйнаб, еланга чикиб минмасалар... Бунинг дахшатини бошига тушган одам биледи.

Болаларим кеча келишлари керак эди. Атайлаб, олма териб қўйгандим. Негадир дарак бўлмади. Кечаси билан хавотирланиб чиқдим. Энди олма-ни олиб ўзим кетаяман. Сен ҳам еб кўр, жуда ширин олма, — чол пақир юзидиға бўйлини еди. Олмапарини олтандек товланиб кетди. У икки қўлига сиққанича олди-да, менга тутди. Эътироз билдирилмадим. Ҳаммасини олдим.

— Олмани ўғлим экиб кетган. Урушга кетадиган йил. Шу олма гўлласа, пишса, ўғлим тири-либ келганди бўлади. Невараларим, сизга ўша-ганлар уни ейишса, танам яйрайди. Ўғлим ёнимда тургандек туюлади. Одамлар унинг меҳнатидан баҳра олаётгандек бўлади.

Чолиннинг сўзлари қўшининг қулоғига қалинди. Шундай, у ҳам отани излаб, атофга кўз қирини ташлай бошлади.

Яйра САЪДУЛЛАЕВА.

ГАЗ ҚУВУРИ БЎЙЛАБ ИҲОТА ДАРАХТЗОРЛАРИ

УРҒАНЧ. (ЎзТАГ). Қорақум маъзараси ўзгариб бормоқда, барҳанлар ўртасида компрес-сор станцияларининг корпуслари, юқори вольт-ли электр узатиш линиялари, радиореле стан-цияларининг мачталари пайдо бўлмоқда. Қо-рақумдаги газ қувури бўйлаб иҳота дарахт-зорлари шимолга томон тобора силжиб бор-моқда.

Газ қувури бўйлаб ана шундай дарахтзор-лар барпо этиш билан Қорақум ўрмончилари шугулланимоқда. Хива ва «Юмалоқ» ўрмон хў-жаликларининг Раҳим Хўжаев билан Эркин Хантов бошлиқ механизациялашган отрядлари улкан газ қувури бўйлаб қўзилиб кетган да-рахтзорни яна 40 километр узайтирдилар. Ик-ки ҳафта ичидида трасса бўйлаб 1200 гектардан кўпроқ майдонга черкез экилди.

Бу соҳада техника ёрдам берди. Тиркала-диган тележикалари бўлган тракторлар қора-қумга қичқиди. Бу тележикалар уруғни ме-ханизациялашган тарзда сочиш учун мўлжал-ланган мосламалар билан таъминланган.

Ўзбекистонда БИР ШИНО

ФАРҒОНА. «Узселихоз-техника» Охунбобоев район бирлашмаси ҳаузида ме-ханизаторлар тайёрладиган курс очилди. Қирғиз моқоз-чилардан 70 киши ме-ханизаторлик касбини ўргана-ётди.

С. ИСОҚОВ.

АНДИЖОН. Хўжабод район марказида йил жом-нати қурилиб ишга туширил-ди. Йил жомнатига қуришга 24 тонна ҳар хил пош маҳ-сулотлари ишлаб чиқарилади.

И. ХОЛМАТОВ.

ҚАШҚАДАРЁ. Янқабоб районидagi Ангелсёв номи колхозда 150 колхозчи хона-донини газлаштиришди.

Б. ЭШОНҚУЛОВ.

ЯНГИ ШИФОХОНА
ФАРҒОНА. Қува районидagi «Социализм» колхозчи қишлоқ-лари шаҳарга тусини олаётди. Ўтган йилнинг ўзидида 30 дан эъёб хонадонда ҳовли тўйлари ўтказилди.

Заборада янги йилнинг дастлабин кунларида колхоз меҳнат аҳли анжумени соғва ол-ди. Колхоз марказида 50 ўрин-ли янги икки қаватли шифохо-на битказилди, фойдаланишга топширилди.

М. КОДИРОВ.

ДУСТЛИК САЙИЛИ
Қардош Токистонинг ССРнинг Қонбобоев шаҳрида «Дустлик сайили» бўлди. Бир неча савдо дунонари, санъаткорлар, ас-кино-дорбозлар, нурашчилар ҳалқ хизматига. Ўзбекистондан борган санъаткорлар — Ҳамза номидаги Қўноқ шаҳар театри, Наманган ҳалқ театри, Қораз ашула ва рақс ансамбли ар-тистлари раиғ-баранг програ-млада концертлар кўрсата-тир-лар. Дустлик сайили давом эт-моқда.

А. ТОШМУЛЛАТОВ.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИДА
Жетёсайдаги қурилиш мате-риаллари заводи коллективини етти йиллик программали худ-датда 37 млн олдин байлариб, янги йил хисобига ишлаб бо-лаётган эди. Қорқон янги оёй-панини ҳам худдатидан аввал байлариб қўйди. Аҳли коллек-тив қисс ҳўн эчилиш очили-ни қуниғича 4 ойдин ичиди бажариш учун қўшамоқда.

«Голодуостепрострой» трест

қурувчилари дафтида ўйнаб ун-жой, мадания ва маъриф бй-ноларни қуриб, фойдаланишга топширилди. Янгида Гагарин номи, Волков номи, «Правда» ва «Дружба» ёлқо-ларидида қурилган ишлаш уй-ларга 100 оила кўчиб қирди.

Д. УРИНБОСАРОВ.

АХЛОҚ ТЕМАСИДА

«...Мен камбағал темирчининг ўғли эдим. Ҳудудинида ота-онамдан етим қолдим. уларнинг меҳрига тўғмайдим. Аммо етимлик азиятини чекамдим. Бо-ларам уйида тарбия топдим. Меҳрибон партияда мени ўз бағрига олди, отам сифатида бошимни силғиди, онам қабир арқоқиди. Партия меҳри, партия эиби муқтаблар она сундиқ танамга ситиб кетди. Мен бундай отани, бундай онани ҳеч қачон топпайман. Шу ишти-роқ қумоқда ўзимни ҳудудим. 21 ёш-мга тоқар бўлидим. Партия сафига кир-дим. Энди менга ҳаётнинг ҳамма дарво-залари очик эди.

Ўқидим. Фанинг кўз илғамса сир-асерини ўргандим. Олимлар дара-садан жой олдим. Бунда менга партия ма-ядкор бўлди... Мана, йилгирма тўрт йил-дики, партия мафлафталари йўлида жо-нини фида қилияман. Шунинг учун отам ва онам бўлиш партия мени ўз сафидан дарҳол чиқариб ташламайди, мени яна ўз бағрига олади ва ҳаётнинг ўқир-чўқир йўлиларидан ўттида ҳам-иша бўлгандек тағин ёрдам беради, бо-ши берк қуядан еталаб чиқиб яна тўғри йўлга солиб қўяди, деб ўйлай-ман...»

Кининг илтимоси бу? Булар чин и-сонинг қалб тўридан отилиб чиқадиган юрак сўзларини ёки ўз беҳаёлигини яшириш учун йўлаб топилган сохта сўз-ларми? Нима гап ўзи?

Партиядан нажот сўраётган бу шахс медицина фаилари наидидаги, доцент Шукур Расуловни Расулов. У бу хатли Тошкент медицина институтидида иш-лаб турган вақтида, яъни 1955 йил 8 ав-густда Ўзбекистон КП Тошкент об-ласт комитетига ёган эди.

Шукур Расулов нимагадир биринчи хотини Л. Маҳмадовадан ажрашиб кет-ди. Зулфия, Туйғун, Флора исмли дў-

дик қизлари зор-зор йиғлаб, етим қо-лиди. «Темирчининг ўғли» бунинг са-бабини ўшанда ҳам сир сақлаган, ҳозир ҳам шундай.

Кўнлар кушларини қувиб ўтаверди. Шукур Расулов Тошкент медицина ин-ститутидида ўқитишни бўлиб ишларди. Кат-та обрў эга эди у. Қимсан, фан қандида-ди, доцент Шукур Расуловни Расулов эди. Пул қўл, ойнага эски пўл хисобила-ди, турт минг сўм маош оларди. У бу пул-ларни маишатга сарфлаб, ёш, ыройлик қизларни кўз остига олиб қайиш-сафо қилиб юраредир. Киниги ишларини қийин қиёди, деганларидек бу сир олдиға бў-либ қолди. Олимни тушмағур 43 ёшида институтини 1 курс студенткаси 17 йили И. Р. ни севиб қолди. Лекин қиз-га тегишга розилик бермади. У бу ҳақида институт партбюросига хабар қил-ди. Текширишда фактлар тасдиқланди. Балорагга етмаган қизга уйланишнинг бўлган олим қаттиқ оғоҳланганди.

Ўша воқеадан кейин орадан бир йил ўтди. Қорлар ёғиб излар босиди. Шу-кур Расулов 22 йилар Мамлакат Туяқо-ва исмли қизга муҳаббат изҳор қилди. Охири уйланди.

Туйдан сўнг уч ой ўтар-ўтмас Расу-лов тўсатдан Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судига Мамлакатдан аж-ралиш ҳақида ариза берди. У аризасида: «мен ички касалликлар бўйича мутахас-сис-врач бўганим, учун Мамлакатнинг касал эканлини аниқладим. Тузатишнинг иложи йўқ... Шунинг учун иккимизни эру хотинликдан ажратиб қўйишнинг ил-тимос қиламан», деб ёган эди. Бу аризага икки томон розилик биландир.

Кўз қўйган «еттифоником» илова қилин-ганда, 2-халқ суди ўша «еттифоником»-га ишониб, 1954 йил 29 октябрда эр-хо-тининг ажрим бўлиши ҳақида қарор чиқарди. Иш жуда осон ҳал бўлгани учун Шукур Расуловнинг оғзи қулоғи-

да, хурсанд. Чунки у янги ёрга уйланиш орасида эди.

Лекин Тошкент об-ласт суди ишга юзаси қарамади. Олдил суд ишчи ме-дицина экспертизасига жўнатди. Текши-ришда Мамлакатнинг соғна-соғлиғи аниқланди. Мамлакат кўз қўйган «етти-фоником» ҳам қалбаки экан. Суд қо-лигани Шукур Расуловнинг аризасини қўлига қайтариб берди.

Лекин Расулов суд коллегиясининг сўзини назар-насанг қилмади. Мамла-катни руҳан зааверди. Бугун қаласавод-иқан деса, эртасига оғзинингаш пеш қи-ларди. Ёрнинг аяччи дашномлари хотин-нинг орак-барғини тилина-пора қилиб ташларди. Мамлакат юм-юм йиғлаб, институт партия бюросига борди. Ко-миссия тузилди. Институт партия таш-килот доцентнинг қилмишини қаттиқ қоралади. Уни партия сафидан ўчириш тўғрисида қарор қабул қилди.

Шундан кейингина доцент Расулов ўзини қўлга жой топпайди қолди. Қуй-бишев район партия комитети номига бу қарорини тасдиқламаслиғини сўраб ўзундан-узок хат ёзди. Район партия комитети институт партия ташкилотин-нинг қарорини тўғри деб топди.

Шукур Расулов бўш келмади. Дар-ҳол нажот сўраб Тошкент шаҳар партия комитетига мурожаат қилди. Бу ерда ҳам унинг ноўрин арзодларни қўл ке-лмади. Тошкент шаҳар партия комитети Шукур Расуловни партиядан ўчириш тўғрисидаги қарорни тасдиқлади ва Ўз-бекистон Соғлиғини сақлаш министрли-гиди уни ўқитишчиликдан четлатилиш сў-ради.

Расулов туқилиш қилди. Отасининг қувиб юборган хотинини уйига қич-қиб келди, атофиди парвона бўлди. Уни мақтабга қўйиб қўйди.

— Менинг тақдирим сенинг қўлинг-да, азизим. Бундан бўён фақат сен би-

лан тирикман, деб садоқатини изҳор этди.

Мамлакат эрининг бу ширин сўзлари-га ишониб, Уни ҳимоя қилишга ўтди. Эрига енгиллик беришларини сўраб Тош-кент обкомига хат ёзди.

Шукур Расуловнинг ўзи ҳам Тошкент обкомига илтикош хат йўллади. Мақо-ламанинг килиш қисмидаги сатрлар Расуловнинг ўша хатиди.

Обкомнинг қарори билан Шукур Расулов партия аъзолигидан кандидатли-ка туширилди.

...Бунга роппа-роса ўн йил бўлди. Бу давр ичидида Шукур Расулов яна партия аъзолиғига ўтди.

Ҳозир у Андижон медицина инсти-тутидида кафедра mudiri, ўқитувчи, Мундоқ қараганда, Шукур Расулов одобни, фан соҳасида хизмат кўратган одамдек кўри-нади. Докторлик диссертациясини ҳам алақачонлар тайёрлаб қўйган. Лекин унинг бир юзига боқсангиз олмин, ик-кинчи юзига боқсангиз маишталараст, сунуқ шахсини кўрасиз.

Бундай дейиш учун янги далиллар борми, у қилмишларига яраша жазао-ларни олибди-ку, дурсиз? Ҳамма гал шун-да. У партия, эл олдида берган ваъда-ларини ынғитди, партиянинг ишончини оқламади, оқпадарлик қилди. Кандидат-лиқдан партиянинг ҳақиқий аъзолиғига ўтти олғач, иккинчи хотини Мамлакат-нинг жавабни берди.

1965 йилнинг октябрий ойида ўш шах-рида лихонча тўй бўлди. Шукур Расу-лов 55 йилда ҳозир Андижон педаго-гика институтининг иккинчи курсида ўқи-ётган Алла Васильевна Покрышова ис-м-ли 20 яшар қизга уйланди. Тўйга ин-ститутдан бирор киши ҳам тақдир қи-линмади. Алла Шукур Расуловдан 35 ёш, унинг катта қизи Зулфиядан ўн тўрт ёш кичик.

Орадан кўп вақт ўтмай ўшда ўт-ка-

зилган тўйнинг тутуни Андижон осмон-и қоплади. Шаҳарда, студентлар ора-сида, тўғирини бутун об-ластда «дуд-дуд» гал тарқалди. Қимсан, кенса олим Шукур Расулов «кўёв бола» бўлибди.

Воқеадан хабар топан медицина ин-ститут партия бюроси ва умумий партия мажлиси Шукур Расуловнинг ахлоқини муҳофиза қилди. Айрим коммунистлар етарлича принципаллик қўрсата олма-дилар, масалага партиявий қўл билан қарамадилар. Профессор А. Я. Ясено-родский, хирург Д. Хўжаев ўроқлар Шукур Расуловни қонуна хилоф иш қилган эмас, деб «кўёв бола»ни оқлаб юборишди.

Партия мажлиси Шукур Расуловга ўчғат қарточкасига ёзмаслик партия билан ыговор эълон қилди. Масалага ма-на шундай панжа орасидан қараш тў-ғрими? Ёшларга билим бераётган, улар-ни тарбиялаётган тарбиячи, кенса ко-ммуниста берилган жазо етарлими? Ахир у қисон деган номга доғ туширди-ку! Бошига мушкул иш тушганда онт қийиб, партияни алдаб келадиган Шукур Расулов партия сафидида

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

* РАДИО

13 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.13, 13.30, 18.00, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт 6.45 — Гимнлар 7.35 — Эштинтириллар программаси, 8.25 — Ўзбек халқ куйлари.

9.15 — «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока», 9.53 — «Ленин байроғи», 16.00 — «Правда» газеталарининг обзори.

9.30 — Музикали танлафус, 9.45 — Давримиз моҳити (тож.), 10.10 — «Вури бозари» сифо-фильмларидан кўшиқлар, 11.10 — Ишлаб чиқариш командирлари, 11.25 — СССР халқларининг раис куйлари, 13.40 — Оперетта куйлари, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 16.15 — Коммунистларнинг ижодий портретлари, 18.10 — «Эран кўшиқлари», 18.30 — Концерт, 19.20 — Татар куйлари, 20.00 — Сўнгги билимлар радиотелевизион (рус.), 20.15 — Куба «Волну» ансамбли, 20.45 — Тула репуббликаси учун, 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт, 22.00 — Қарош. Коммунист партиясидан, 22.10 — Чоғ қуйлари, 22.40 — 1966 йил адабиёт (рус.), 23.10 — Эртанги кун эштинтириллари, 23.20 — Мусобақа илғорлари учун концерт.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

13, 14 январда

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИИ-СИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

Концертлари

Концертлари: Ўзбекистон ССР халқ артистлари Шаҳодат Раҳимова, Гулом Абдураҳмонов, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Муминазар Бекматов, Қўндўз Мирқасимова, солистлардан Зокирмон Султонов, Холисон Қодирова, Сора Шукурова, Манзура Мунинова, Зумрат Ҳониева, Тўхта Рисметова, Дилбар Абдуллаева, Исмоил Бобоновова қатнашади.

Ўзбек халқ чоғу оркестри жўр бўлади. Оркестрнинг бадий раҳбари ва бош дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Саид Алиев, дирижёр — Сайфи Жалил.

Программани Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Мухаббат Мусаева олиб боради.

Концерт неч соат 7 яримда бошланади. Билетлар Эстрада театри кассасида кундуз соат 2 дан ва райкассаларда соат 12 дан сотилади.

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТ ИНЖЕНЕРЛАРИ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларда ишлаш учун

конкурс

Эълон қилади

Хисоблаш техникаси, планлаштириш ва бошқаришнинг математик методлари кафедраси мудири (профессор, фанлар доктори ён доцент), қурилиш материаллари илмий текшириш лабораториясининг старший илмий ходими (техника) фанлари кандидати ён шу ихтисосга доир ишлаб чиқариш стажига бўлган инженер).

Конкурс муддати — 10/1 га-ча.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар-45, Обороона кўчаси, 1-уй, кўчалар бўлими.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

институтга кириш имтиҳонларига тайёрлайдиган

СИРТҚИ КУРСГА

йил бўйи

Ўқувчилар

ҚАВУЛ ҚИЛАДИ

Ўқувчиларга топиришлар ва контрол ишлар юбориладиган (математика) — 10, физика — 6, химиядан — 3, рус тили ён ўзбек тили ва адабиётдан — 6 топиришлар).

Тошкент шаҳрида яшовчилар учун яшашга қулайлик яратиб беради.

Аризага ўрта миқияти таълимлашнинг ҳақидаги аттестатнинг ён дипломнинг копияси ва таржиман ҳақ қўшиб берилади.

Ўқиб ҳақи — 22 сўм. Бу пул қўйиладиган адресга почта орқали юбориладиган. Тошкент шаҳар, Гоголь шаҳар бошқармаси, 114157-сон расмёт сўати.

Институтнинг адреси: Тошкент шаҳар, Пахтакор кўчаси, 3-уй, 4-қават, 61-хона.

ЎЗБЕКГИДРОЭНЕРГОСТРОЙ ТРЕСТИНИНГ ҚУРИЛИШ МАТЕРИАЛЛАРИ КОМБИНАТИ

истеъмолчилар идишига

кислород сотади

Мурожаат учун адрес: Ялангач посёлок (2-автостанция) охири, Останковски, Тошкент ГРЭСнинг қурилиш майдони). Телефон 6-00-86 ён коммунал 6-14-08, 6-14-08, қўшимча телефон 3-47, 5-97.

«ПРАВДА ВОСТОКА»

КЎЧАСИ, № 28.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 26545, Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323, Матсул секретари — 34455, Матсул секретари ўринбосарлари — 27283, Партия турмуши — 33469, 31226, Пропаганда — 27221; Коммунистлар тарбия — 31455, Саноят, қурилиш ва транспорт — 34780, Совет қурилиши — 33258, Қишлоқ хўжалик — 27604, Адабиёт ва санъат — 32036, 31226, Фан, маънаф ва олий унв юртлари — 34451, Махаллий ахборот — 32347, Оммавий ишлар ва катлар — 29005, 33553, Иллюстрация — 34524, Стенография — 27343, Эълонлар — 28142, Коммунал — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирылашган нашриятнинг бошқармачиси, Тошкент шаҳри.

№ Г — 12. Индекс 64543. Р. 08040.

ТОШКЕНТ ДЕКЛАРАЦИЯСИ — ТИНЧЛИК ҲУЖЖАТИ

ҲИНДИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МИЛЛИЙ КЕНГАШИНИНГ БАЕНОТИ

ДЕХЛИ, 11 январь. (ТАСС). Тошкент Декларацияси имзолашни муносабати билан Ҳиндистон Коммунистик партиясининг миллий кенгаши қабул қилган резолюцияда бундай дейилади: «Ҳиндистон Коммунистик партиясининг миллий кенгаши Ҳиндистон Бош Министри ва Покистон Президенти имзолаган Тошкент Декларациясини бу мамлакатларнинг халқлари учунгина эмас, шу билан бирга жаҳондаги барча тинчликсевар халқлар учун ҳам муҳим тарихий аҳамиятга эга бўлган воқеа сифатида таъбир қилади».

Тошкент Декларацияси, дейилади яна резолюцияда, Ҳиндистон ва Покистон халқларининг дўстона муносабатлар ўрнатиш йўлида астойдил қийаётган ҳаракатларига мос бўлиб тушади. Ҳиндистон ва Покистон халқлари қўнишгина бўлиб қолмай, муштарак тарихий ҳамда маданий традициялар тўғрисида ўз миллий мустақиллиги учун олиб бориладиган кураш тарихи тўғрисида бир-бири билан боғланган қардош халқлар ҳамдир.

Куч ишлатишдан воз кечиш юзасидан олинган конкрет мажбуриятлар баён қилинган ва барча низолашни тинч воситалар ёрдамида ҳал этиш принциплари қарор топтирган Тошкент Декларацияси ҳал этилмаган барча проблемаларни ҳал этиш ва Ҳиндистон билан Покистон ўртасида бўлимас ва мустақам асосдаги дўстлигини барпо этиш учун конструктив гарзда куч-ғайрат сарфлаш йўлида кенг имкониятлар очиб беради.

Тошкент Декларацияси, деб таъкидланади резолюцияда, тинчлик ва қардошлик қўлиларнинг тантанаси бўлиб, ҳар иккала мамлакатдаги реакция қўлиларнинг мағлубитидир. Бу Декларация империалистларнинг қорасиятлари ва кирдорларига зарба бериб, Ҳиндистон Коммунистик партиясининг миллий кенгаши Тошкент учрашувини таш-

ТОШКЕНТ ДЕКЛАРАЦИЯСИ — ТИНЧЛИК ҲУЖЖАТИ

кил этишда Совет ҳукумати кўрсатган ажиб ташаббус учун ва унинг ана шу учрашувни муваффақиятли тугаллаш ишига қўлган бебаҳо ҳиссаси учун бутун ҳинд халқи изҳор қилаётган ташаккурга қўшилиди.

«Ҳиндистон Коммунистик партиясининг миллий кенгаши, — дейилади резолюциянинг охирида, Тошкент руҳи Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги барча проблемаларни мустақам ҳал этишга, ҳар иккала мамлакат халқларининг фароғати ва фаровонлиги йўлида ўзаро ҳамкорлик қилишга қаратилиб, келгусида дўстлик руҳида амалга ошириладиган ҳамма тадбирларда ўз ақсини топади, деб астойдил ишонмади».

ЗОКИР ҲУСАИН: «БИТМАЙ-ДИГАН ИШ СИРА ЙЎҚ»

ДЕХЛИ, 10 январь. ТАСС мухбири О. Плешов хабар беради:

«Ният ҳолис ва кўнгли беғараз бўлса, битмайдиган иш сира йўқ», — деди ТАСС мухбирига Ҳиндистон вице-президенти Зокир Ҳусайн Тошкент Декларацияси хусусида.

«Ҳиндистон Бош Министри билан Покистон Президентининг қўша декларацияси тўғрисида ҳозиргина олинган шойишнинг хабар, — деб сўзини давом эттирди Зокир Ҳусайн, — қатъияткор раҳбарларнинг ўз мамлакатларидаги миллион-миллион кишилар тақдирини учун масъулият бўлган раҳбарларнинг нимагадир қодир эканлигини кўрсатиб турибди. Улар кўп масалаларда бир-бирларига ён беришлари зарур бўлиб қолган бўлса керак, мен бунга тушушман.

Бу музокаралар СССР раҳбарларининг ташаббуси билан ўтказилди, — деди вице-президент, — улар музокараларни муваффақиятли манзилга олиб келиш учун сабр-чидам билан моҳирона роль ўйнаганликлари тўғрисида кутловга сазовордирлар. Тинчлик қўлиларнинг ҳаммасига ўзимнинг эги қизини кутловларимни йўллайман. Бу Декларация икки мамлакатнинг ўртасидаги дўстликда янги давр бошлаб берсин».

РУМИНИЯ РАДИОСИНИНГ ХАБАРИ

БУХАРЕСТ, 11 январь. (ТАСС). Руминия радиоси Тошкент Декларациясининг баёнини бир неча марта эштинтирди. Ҳиндистон билан Покистон нормал ва тинч муносабатларни тиклашга ҳал этишга, ҳар иккала мамлакат халқларининг ҳамжиҳатлиги ва дўстлигининг тикланишига ёрдам беришга қарор қилдилар, дейилади Руминия радиосининг эштинтиришида. Ҳиндистон билан Покистон учрашувини ташкил этишда конкрет, дўстона роль ўйнаган совет раҳбарларига ва шахсан А. Н. Косигинга ташаккур изҳор қилмоқдалар. Бу учрашувнинг натижаларини ҳар иккала томонни мамнун қилди. Радио Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги муносабатларни яхшилаш юзасидан Тошкентда, келишиб олинган конкрет тадбирларни баён қилиб беради.

ТИНЧ-ТОТУВ ЯШАШ СИЁСАТИНИНГ ТАНТАНАСИ

БЕРЛИН, 11 январь. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси Давлат Кенгаши раисининг ўринбосари, республика халқ палатаси тақши ишлар комиссиясининг раиси Геральд Геттинг куйидагиларни айтди: «Совет ҳукуматининг ташаббуси билан Тошкентда Ҳиндистон ва Покистон раҳбарлари ўртасида ўтказилган учрашувнинг ижобий натижаси тинчликсевар барча кишиларни чексиз қувонтиради».

Геттинг АДН агентлигининг мухбири билан қилган суҳбатда айтдики, қўша Декларацияда баён қилинган ва Покистон Президенти Аюбхон билан Ҳиндистон Бош Министри Л. Б. Шастри ўз зиммаларига олган мажбуриятлар ана шу музокараларнинг ҳар иккала томонни мамнун қилган қарорига олиб келгенини исбот қилади. Тошкентдаги бу учрашув, деди Г. Геттинг,

ТИНЧ-ТОТУВ ЯШАШ СИЁСАТИНИНГ ТАНТАНАСИ БЎЛДИ

Г. Геттинг сўзининг охирида бундай деди: Тошкентдаги учрашув ва унинг натижалари бутун дунёда тинчлик қўлиларини янада мустақамлаш учун 1966 йил кўнгидагидек бошланганлигидан далолат беради.

ГДР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИ ВАКИЛИНИНГ БАЕНОТИ

БЕРЛИН, 10 январь. (ТАСС). Германия Демократик Республикаси Ташқи ишлар министрлигининг вакили Тошкентда олиб бориладиган музокараларнинг натижаларини Оснеда тинчликни сақлаш ишига, халқлар оқсиклигини қўллаш ишига қўйилган анча катта ҳисса деб ва Ҳиндистон билан Покистон ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш йўлида қўйилган бир қадам деб таърифлади.

Совет Иттифоқининг ташаббуси тўғрисида Покистон Президенти Аюбхон билан Ҳиндистон Бош Министри Л. Б. Шастри ўрта-сида олиб бориладиган муваффақиятли тугалланган бу музокаралар, деб таъкидлади у, халқро майдондаги мураккаб низоли масалаларни ҳам сабр-тоқат кўрсатиб музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал этиш мумкин ва лозим эканлигини аққол исбот этади.

Германия Демократик Республикаси Ташқи ишлар министрлигининг вакили ана бундай деди: Тошкент учрашувининг натижалари халқро майдондаги бошқа низоли масалаларни ҳам ижобий гарзда ҳал этишга таъсир қўрсатади, деб ишониб қомак. Ташқи ишлар министрлигининг вакили бу учрашув музокара олиб бориш йўлига ўтишиш ўжарлик билан истамаётган Германия Федератив Республикаси ҳукумати учун аққол сабоқ бўлади, деб умид билдирди.

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ТУНИСДА

ТУНИС, 12 январь. ТАСС мухбири А. Макаров хабар беради. Араб мамлакатлари билан дўстлик ва маданий алоқа совет жаҳонининг делегацияси Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати М. М. Раҳмоновнинг бошчилигида кеча Тунисга келди.

Делегация составида илмий ходимлар, рассомлар, археологлар, кино санъати арбоблари, АПН агентлиги билан «Советская Россия» газетасининг журналистлари бор.

Тунис халқро аэродромда делегацияни Тунис — СССР жаҳонининг бош секретари Аҳмад Бин Нур СССРнинг Тунисдаги ишлар вакили Н. В. Смолин, махаллий журналистлар кутиб олди.

Аҳмад Бин Нур совет делегацияси аъзоларини шоду-хушрамлиқ билан таъриқлаб, сизларнинг Тунисга қилган сафарингиз Тунис халқи билан совет халқи ўртасидаги маънаф дўстлик, муносабатларнинг янада ривожланиши ва мустақамлашга ёрдам бериб, деб ишонч билдирди.

Совет делегациясининг аъзолари Тунисда бўлган вақтларида «Тунис — СССР» жаҳонининг маданий ташкилотларининг раҳбарлари ҳамда аъзолари билан учрашадилар, мамлакатни сажат қилиб, Тунис халқининг мустақиллигига эришгандан бери иқтисодий, социал, маданий ва бошқа соҳаларда топган ютуқлари билан танишадилар.

СУКАРНОНИНГ ҚАРОРИ

ЛОНДОН, 11 январь. (ТАСС). Рейтер агентлигининг мухбири Жакарта радиосининг хабарига асосланиб, Сингапурдан қуйидагиларни билдиради: Индонезия Президенти Сукарно бугун Американин ҳамма мухбирларини мамлакатдан чиқариб юбориш тўғрисида қарор қабул қилди.

Президент Сукарно, дейилади хабарда, Америка матбуоти Индонезиянинг ҳозирги сиёсий аҳволини, нотўғри британдиги-га жабадан ана шу қарори кўрди.

Сукарно ўз қарорини баёнлашни ташқи ишлар министри Субандрио зиммасига юкледи.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ВДРДА

ХАНОЙ, 11 январь. (ТАСС). Совет Иттифоқининг делегациясининг аъзолари, СССР Олий Советининг депутатлари А. Н. Шелепин, Д. Ф. Устиновлар СССРнинг Вьетнам Демократик Республикасининг аъзоси И. С. Шеркован билан биргаликда бугун Вьетнам Демократик Республикасининг миллий мажлисининг доимий комитетида бўлиб, ва АҚШнинг Вьетнамдаги агрессияси муносабати билан СССР Олий Советининг баёноти-ни доимий комитет раисининг ўринбосари Нгуен Сиенга таъриқладилар.

Нгуен Сиен баёнотни қабул қилиб олиб, Вьетнам халқининг Америка агрессиясига қарши курашини қўллаб-қувватлаётганини учун СССР Олий Советига ташаккур билдирди.

ХАНОЙ, 11 январь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари А. Н. Шелепин бошчилигида Совет Иттифоқининг делегацияси бугун тушдан кейин Вьетнам Демократик Республикасининг илгор қорасияси — Ханой механика заводи ишчиларининг меҳмони бўлди.

Ўтказилган митингда завод директори Во Тхань Конг Совет меҳмонларини таъриқлади.

Совет делегациясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Д. Ф. Устинов завод ишчиларига, Вьетнамнинг бутун ишчилар синфига меҳнатда, Америка агрессорларига қарши курашда, ватанининг шимолий қисмининг ҳимоя қилиш, жануб-

БЕҒАРАЗ ЁРДАМ

ДЕХЛИ, 11 январь. (ТАСС). Совет Иттифоқининг Ҳиндистонга иқтисодий ёрдами ва ҳар иккала мамлакат ўртасида ривожланиб бораётган савдо-сотиқ Ҳиндистон учун Габаринг ёрдамида кўра кўпроқ наф келтиради. Ҳиндистон миллий конгресс партиясининг уш атоқли арбоби — К. Д. Малавия, Сахан ва Ариун Ароа Совет — Ҳиндистон иқтисодий ҳамкорлиги масалалари юзасидан ўтказилган семинарда ана шу фикр-ни изҳор қилдилар. Ҳиндистон — Совет маданий алоқалар жа-миги Ланкау шахрида шу семинарни уюштирган эди.

Ҳиндистоннинг Иттифоқининг ёрдами мамлакатда оғир иқтисодий ривожлантиришга қаратилганлигини таъкидлаб, бундай деди: Совет Иттифоқи ана шу иш билан Ҳиндистоннинг чет ол монополиялари исқанжасидан қутулиб, мустақил экономияни вужудга келтиришга ёрдам беришмоқда.

Ҳиндистон билан СССР ўртасида доим кенгайиб бораётган савдо-сотиқ ҳар икки томонга наф келтиради. Ариун-Ароа Совет Иттифоқининг беғараз ёрдам кўрсатганлигини ва бу ёрдам аъзосига Ҳиндистон учун маъбул бўлмаган шартлар қўйилмаётганини уқтириб ўтди.

Митинг тамом бўлганидан кейин делегация завод коллекти-нига асдоллик совгалари топшир-ди.

ПАРИЖ, 11 январь. (ТАСС). Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари Жорж Марше партия ташкилотларининг секретари-ри ҳузурида сўзлаган кутўида бундай деди: 1965 йилда 39,100 киши Компартияга кирди. 1964 йилда партияга 38,200 киши кирган эди. 1965 йилда бош-лангич партия ташкилотларининг сони яна 750 та ортди. Нор, Сена, Сена ва Уаза, Сарта, Марна департаментларида партия ташкилотлари аяинса кўпайди.

Кейинги уч йилдагидек, 1965 йилда ҳам, деди Жорж Марше, партия сафлари ўсиб, унинг қўлири мустақамлаша берибди. Ҳозирги пайтда партия 1958 йилдагидан қўлирироқдир. Жорж Марше дегушлар режимоининг дастлабки йилларида партия оғир даврини бошдан келти-рилганини эслабди ўтди. Шах-сий ҳокиминг режимоининг ўр-натилиши омма активизининг пасайишига ва Компартияга қарши кампаниянинг қўчили-шига сабаб бўлди. Ўша йиллар-да, деди у, партия аъзолари-нинг сони 30 минг киши ка-майган эди. Ҳозирги вақтда Компартия аъзолари де Голли ҳокиминг тепасига келган пай-тда бўлганидан 20 минг киши ошиб кетди.

Уч қитъа халқлари бирдамлиги конференциясида

ГАВАНА, 11 январь. (ТАСС). Осиё, Африка ва Латин Америкаси халқлари бирдамлиги биринчи конфе-ренциясининг сиёсий комис-сияси, иқтисодий комиссияси, социал ва маданий масала-лар билан шуғулланувчи ком-иссияси, ва ташкилий маса-лалар билан шуғулланувчи комиссияси тўрт кундан бўён ишларини давом эттирмоқда. Мажлислар ёпиқ ўтказилмоқ-да.

Маълум бўлишича, бу ком-иссияларнинг иши муваф-фақиятли бормоқда. Делегат-ларнинг гоят кўпчилиги бир-дамлигини мустақамлаш, им-периализмга, эски ва янги мустамлакачиликка қарши, халқлар оқсиди ва муста-қиллиги учун биргаликда ку-раш олиб боришга қатъий қарор берганликларини бил-дирмоқда.

Комиссиялар бугун ўз иш-ларини давом эттирмоқда.

Эртага кундузи республика-мининг ҳамма районларида ҳаво очиб бўлиб, Коранал-пистон АССР ва Хоразм обла-стида ҳаво ўзгариб туради. Се-кундаги шарқ томондан 5-10 метр тезлида шамол эсади, шимолининг тезлиги Ховосда 20-25 метргча боради. Ҳарорат Қораналпистон АССР ва Хо-разм областида 2-7, қолган об-ластларда 8-13, жануб томонда 17 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очиб бўлиб, 10-12 даража иссиқ бўлади.

РЕДАКТОР
М. ҚОРИЕВ.

Ж. Марше: Компартия янада кучлироқ бўлиб қолди

ПАРИЖ, 11 январь. (ТАСС). Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари Жорж Марше партия ташкилотларининг секретари-ри ҳузурида сўзлаган кутўида бундай деди: 1965 йилда 39,100 киши Компартияга кирди. 1964 йилда партияга 38,200 киши кирган эди. 1965 йилда бош-лангич партия ташкилотларининг сони яна 750 та ортди. Нор, Сена, Сена ва Уаза, Сарта, Марна департаментларида партия ташкилотлари аяинса кўпайди.

Кейинги уч йилдагидек, 1965 йилда ҳам, деди Жорж Марше, партия сафлари ўсиб, унинг қўлири мустақамлаша берибди. Ҳозирги пайтда партия 1958 йилдагидан қўлирироқдир. Жорж Марше дегушлар режимоининг дастлабки йилларида партия оғир даврини бошдан келти-рилганини эслабди ўтди. Шах-сий ҳокиминг режимоининг ўр-натилиши омма активизининг пасайишига ва Компартияга қарши кампаниянинг қўчили-шига сабаб бўлди. Ўша йиллар-да, деди у, партия аъзолари-нинг сони 30 минг киши ка-майган эди. Ҳозирги вақтда Компартия аъзолари де Голли ҳокиминг тепасига келган пай-тда бўлганидан 20 минг киши ошиб кетди.

Американинг Вьетнамдаги «гуманизми».

— Йилгана, синглим, ўрнига мана бу чиройли америка кў-гирогини ола қол...

Херлуф Бидструп чизган сурат. (АПН).

РЕДАКТОР
М. ҚОРИЕВ.